

**עין משפט
נר מצוה**

מ: ר"ן

כל בנויי פרק ראשון נדרים

רש"י

מסורת הש"ס

כב א מ"י פ"ג מהל'
מדרש הל' גג ופי'
מהל' מיוחז הלכה די'
טוסי"ד י"ז ע"ז ר"ג פנ"י'
פ"י

כי קאמר ר"מ נדר כנדבה לא קאמר.
דקרא לא איירי אלף נדרים
ולא כנדבה: והקפני כנדבותם נדר בניור ובקרן. דאלמא
שהשכירם נדרים והכי מלימי לאוקמי כר"מ: ומסרינן בני נדר.
ופירשו כדמי דהך קושאי בדני הוא דהוה מלי לאקשויי לה אגופא

כי קאמר ר"מ (ה) נדר. אסור בלשון נדרים דוקא קאמר: אבל
כנדבה לא אמר. וייטיי ממני דקתיי כנדבתם דכשרין נדרי בלשון
נדבה: והא קפני כנדבותם נדר כו'. דמשמע בלשון נדר קאמר:
דלמא אפי כה לדיי סקלה. דמי אמר בל' נדר הרי עלי קרן

תורה אור השלם

1. דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם איש או
אשה כי יפלא לנדר נדר
נדר להחזיר לוי'
במורה 1 ב

מוסף רש"י

שלא מעיל אדם
בעילתו. שלם היה שהיה
בין הקדשה לחשבה
שיכלו זה לירי מעילה.
והטעם בן. התלויים.
לפן תלויים וטהור זה איש.
בבבואה. דלמא קפמט
סניס ודושוין פ"ה. ופחו
עלי יצרי. ומרר על
ירי ופיכלו לירי הכהור
(ה"ד ד"ג).

תוספות

ומא קתני בנדבה.
הימא מטופיה
דמתי תיקף והרי קתיי נדר
כנדבתם והרי קתיי נדר
י"ל גי' ונטיח
ניחה ה"ל: בה"ל חוקן
שכבאי'ן בעורה. ופי'
אמי הרי קתי ליה נדבת
כשרים הא ליכא שריחא
כ"א כהלל כשהבחה
בערה ומתיי משמע ככל
ענין ועוד דהא תינה נדרי
קרין אל נדרי דקונס טען
שארס כבד עליי הוסי
לא שיר טעם זה ואומר
הריי' אלוער כיון דכשרים
מתנדבים כסוד נד בערה
נכ מן לעורה נמי חזית
עפיר הנדבה בלשון זה
ורף על נג דכשרים אל
מתנדבים הריי' אל נדרי
כשרים לא הוו בלל כסוד
נדר אף כשהיה בעורה נמי
ליכא חששא שמה תמתי
ויהא חייב בלחיות ואזני
לירי תקלה דכל תאחר
הלקב כדמיי כשרים לא
אמר כטוס: כשרים תרדין
נודרין. חוץ ללון וטהיה
על הראשונות לומר כשהן
חיות בעוטמיהו ודחנזין
מן היסורין נודרין הלגין מן
היסורין ושכירים עליהם
ימי טומאה מתהטיין:

כי קא"ר מאיר בנדר נדרבה לא קאמר והא
קתני כנדבותם נדר בניור ובקרן תני נדר
בניור ובקרן מאי שנא נודר דלא דלמא
אחי בה לירי תקלה נדרבה נמי לא דלמא
אחי בה לירי תקלה כהלל חוקן דתניא
אמרו על הילל חוקן שלא מעיל אדם
בעולתו כל ימיו מביאה כשהיא חולין
לעורה ומקדישה וסומך עליה ושוחטה
הניחא נדרבה דקרבות נדרבה דניירות מאי
איכא למימר סבר לה כשמעון הצדיק
דתניא אמר (רבי) שמעון הצדיק מימי לא
אכלתי אשם נזיר מן אלא אחד פעם אחת
בא אדם אחד נזיר מן הדרום וראיתיו שהוא
יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו
תלתים אמרתי לו בני מה ראת להשחית
את שערך זה הגאה אמר לי רועה הייתי
לאבא בעירי הלכתי למלאות מים מן
המעין ונסתכלתי בכבואה שלי ופחו עלי
יצרי ובקש למודני מן העולם אמרתי לו
רשע למה אתה מתנאה בעולם שאינו שלך
במי שהוא תחיד להיות רמה ותולעה
העבודה שאגלחך לשמים מיד עמרתי
ונשקתיי על ראשו אמרתי לו בני כמוד יארב
נזויר ניירות בישראל עלך הכתוב אומר
יאיש כי יפליא לנדר נדר נזיר להחזיר לה'
מתקוף לה רבי מני מאי שנא אשם נזיר טמא
דלא אבל דאתי על חטא כל אשמות נמי
לא ליכול דעל חטא אתו אל ר' יונה היינו
טעמא כשהן תודוין נודרין וכשהן כמזמאין
ורבין עליהן ימי ניירות מתחרטין בהן
ונמצאו מביאין חולין לעורה אי הכי אפילו
נזיר טהור נמי נזיר טהור לא דאמרו
אמיד נפשיה דיכול לנדר ואיבעית אימא
אפילו

נדרים כשרים חייבים לנדרים
לש"ס ונמצאו מביאין חולין לעורה ומהי קרן ומונה כחולה: ופחו יצרי עלי.
הוא דעבד: א"ה אפי' נזיר טהור. דלמא מתחרט על ניירותו ונמצא
מביא חולין לעורה: בניור טהור. ליכא לתיישב דמתחרט כיון דלא נעמח
ולא רבו עליו ימי טומאה ודאי לא מתחרט. ואי אמרת ס"ה הוא מתחרט
דאינו יכול לעמוד בניירותו להא ליכא לתיישב דאי לא דאמר צנפשיה.
קודם שנדר דיכול לעמוד בו לא הוה נדר ולא מתחרט כל היכא דלא נעמח:
אפילו

דמו לא אחי בה לירי מעילה: נדבה
דניירות מאי איכא למימר. היכי עבד
ללא לית לירי תקלה דקתני נדר
בניור דמותר דכשרים מתנדבים
דניירות: סבר לה כשמעון הצדיק.
דמותר לשם שמים כאותו שכל לפני
שמעון הצדיק: לא אכלתי אשם נזיר
טמא. דנזיר שמעומה מצוה אשם
וא"כ מונה ימי נזירות אחר ומאמו
אשם לא אכל. וטעמא מפרש לקמן:
נא לפני אדם אחד. שכל להקריב
קרן ניירותו ולגלל שער: ופחו
יצרי עלי. מומך שרלתיי בניים לרמי
כל כך גאה נחמד עלי יצרי ובקש
להביאני לירי מעשים רעים לטורדני
מן העולם: אמרתי לו. קר אמר
כי יפליא כו'. דייטיי לה' לשם שמים:
דאפי על חטא. שמימח עצמו וכיון
דלמי על חטא הוא אי"כ לא בעי
למיכל סוס קרן טמאה. אלף היינו
טעמא דלא אכל אשם נזיר טמא:
כשהן חסות. מתסמדיים כמו ופחדת
לילה ויומים (דכריס כח) ומתרגמינן
ומהי. כשהן כוסעין נודרין שאין
נודרים לשם שמים אלף לשם כעס
מזורין עצמן: וכשהן טמאין.
דלמא טמאה ופתרי להנהו יומי
דניירות ובעו למיימי יומי ניירות
אחר ויכנה עליהן ימי טומאה דשמח
מיטמא פעם אחרת ובעי למיטמא כל
הני יומי דניירות ומתחרטין בעלמא
שנדרו וכיון דמתחרטין לא הוי ניירות

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ב כי קאמר:
מאיר אסור בנדר בלשון:

הגהות מר"ב

רנשבורג

(א) רש"י י"ד נדבה נמי
וכי אכל כלל תאחר לא
וכי י"ד כטוימא קתמיה
דריי' דף ד' אחת להל' כל
דלף נדבה עבד בכל
תאחר. וכבר הרינו ט"ז
כשרי' פנים חליות ט"ז
פ"י ט"ז. וכבר יעקב ח"ד
פ"י ג' יע"ש ע"ה שפילו:

פירוש הרא"ש

ב' קאמר ר"ם בנדר
בנדבה לא קאמר. ולמי
תל נדר לאפוקי נדבה:
ופיר' הרי משמע לה
דמשמע דלמא נדר כח
למעוטי דלמא ופח קמי
מנדבתם נדר בניור ובקרן
וה"ל נדר ע"כ נדבה
היא משום דכריס חוט
נודרין: וישני דמי נדר.
ודרך התנא לטעם נזיר
לנדבה אכל לעולם לא קרי
נדר נדבה: מ"ש נדר דלא
דלמא אחי בה לירי תקלה
כל תאחר נדבה נמי דלמא
אחי לירי תקלה למעול
כח: בה"ל חוקן. דאחי
דמסריס שפירוט כשרים
דמתסחה לה נדבה ככשרים
כ' אחר מנדבתם נדבה
כשרים חלוק ולי נדבה כיון
דכשרים חוט מתנדבים
אל חין הכהמה עומדת
בעורה כי אחר נדבתם
כשרים לא אחר כלום אלף
כשהבחה עומדת בעורה:
שא"ה צ"ש ש"י ספק
על ניירות וטהיה תגלתי
לשם שמים: ע"ק אמר
ק"א איש כי יפליא ונ'.
וכתיב קדוש יהיה כולו כן
קריא הכתוב קדוש: ששים
דאיזי על חטא. וגלוי
הוא לדס חסוד ללכל
נדר שקרב על חטא: כל
אשבות נבי. וכ"כ טחלות
אלף משום דליירי באשם
נקט אשמות: כשרין תודין.
נגלינן על סורעטמס
וחלין אחי בטופסיה
ומהררינן משוכה בלס
יערדין: ונבסאי כשרין
חויין בעורה. לכו דוקא
חולין בעורה דהנדר נכוס
נדרו עוקר כפרטה אלף על ידי המתה חסס אלף כעין חולין בעורה ויהי' נמי דלא היה אכל קרנותיו שיהא אחר שמה ניירות טהרה כיון שנחרט בטומאתו הוי כלינו עוקר נדרי
ורף קרנות סוף ניירות הם כחולין בעורה אלף נקט אשם דפסיקא ליה לפי שאין נזיר טהור מצוה אשם אלף זה שהיה נזיר טהור היה קוס ליה היה שלא נחרט בכריס ימי טומאתו:
הני נדרים. ואפי"ד דבכרס כתיב מודי נמי קרי מדור דלא אריסה דקרא למימר מנדבי: